

Handläggare:
Louise Dahlgren
08-508 31 922

Till
Kulturnämnden

KuN 2011-05-20
Nr 17

Tjänsteutlåtande rörande utställningsersättning

Förslag till beslut

Att godkänna förvaltningens förslag

Sammanfattning

Hösten 2007 fick förvaltningen i uppdrag att inleda en dialog med Konstnärernas Riksorganisation i syfte att skriva under det ramavtal för utställningsersättning som konstnärsorganisationerna vid den tidpunkten höll på att förhandla fram. Kulturförvaltningen har ännu inte skrivit på, men sedan 2009 följt det statliga ramavtalet för medverkan- och utställningsersättning till konstnärer.

Vid kulturnämndens sammanträde i december 2010 fick förvaltningen i uppdrag att verka för att teckna ett hängavtal där Vårsalongen på Liljevalchs undantas. En dialog har förts med Konstnärernas Riksorganisation men förvaltningen har inte fått gehör för sitt krav som utgår från att Vårsalongen delvis är en utställning för amatörer. Förvaltningen föreslår därför att kulturförvaltningens verksamheter (exklusive Vårsalongen) liksom tidigare fortsätter att följa statens avtal med Konstnärernas riksorganisationer gällande utställningsersättning trots att inget avtal skrivs.

Berit Svedberg
Kulturdirektör

Patrik Liljegren
Avdelningschef

UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kulturstrategiska avdelningen.

Ärendet

Vid kulturnämndens sammanträde den 14 december 2010 presenterade förvaltningen samlat de utvärderingar som gjorts av de s.k. växtpengarna (dnr 1.1/4736/2010). I ärendet ingick en utvärdering av utställningsersättningen och kulturnämnden beslutade att kulturförvaltningens verksamheter fortsatt ska följa statens avtal med KRO/KIF, Svenska Tecknare och Svenska Fotografers Förbund gällande utställningsersättning. Förvaltningen fick också i uppdrag att verka för att teckna ett hängavtal där Vårsalongen på Liljevalchs undantas.

Bakgrund

Inom ramen för uppdraget att utveckla Stockholm som kulturstad fick kulturförvaltningen i uppdrag att teckna ett avtal som ger konstnärer skälig ersättning för utfört arbete i samband med utställningar inom staden. Intentionen med uppdraget var att staden och dess institutioner bör följa MU-avtalet. MU står för medverkans- och utställningsersättning. MU-avtalen består av ett ramavtal och ett normalavtal.

MU-ramavtalet, har träffats mellan svenska staten (Kulturrådet) och KRO/KIF, Svenska Tecknare och Svenska Fotografers Förbund. Ramavtalet reglerar dels hur förhandling ska gå till och hur avtal ska slutas mellan en utställande konstnär och en arrangör i samband med en utställning, dels ersättning till den utställande konstnären för att dennes verk visas på utställningen. Konstnärsorganisationerna arbetar dessutom för att kommuner och regioner på motsvarande sätt ska sluta sig till detta avtal genom ett särskilt hängavtal. MU-normalavtal är ett avtal som har tagits fram gemensamt av flera aktörer från konstscenen och ska användas som grund för det enskilda avtal som ska träffas mellan en utställande konstnär och en arrangör inför en utställning. MU-normalavtal bygger på MU-ramavtalet.

Hösten 2007 bildades, på uppdrag av kulturförvaltningens ledningsgrupp, en arbetsgrupp med representanter från Kulturhuset, Konstkansliet, Liljevalchs, Stadsmuseet och kulturstrategiska avdelningen som fick i uppdrag att göra en översyn av de avtal kulturförvaltningens olika verksamheter tecknar med konstnärer. I uppdraget ingick också att studera KRO:s avtal med staten samt beräkna vilka kostnader för utställningsersättning som det skulle medföra för verksamheterna. Från 2009 har det kommit att omfatta Kulturhuset, Liljevalchs konsthall och Stadsmuseet. Kulturförvaltningen har sedan 2009 följt det statliga ramavtalet för medverkan- och utställningsersättning till konstnärer men ej tecknat avtal med KRO.

Avtalet innehåller i korthet två delar. En öppen del som gäller varje enskild utställning och upprättas mellan konstnären och institutionen. Den tar hänsyn till hur mycket konstnären arbetar före och under utställningsperioden. Den andra delen handlar om visningsersättning och bygger på två parametrar; utställningsarrangörens publikstorlek/år och hur lång utställningen är. Utställarna är indelade i fyra kategorier:

1. Över 100 000 besökare/år
2. Mellan 50 000 och 100 000 besökare/år
3. Mellan 10 000 och 50 000 besökare/år
4. Under 10 000 besökare/år

Exempel: En hall med 50 000-100 000 besökare/år ger konstnären 3 000 kr i visningsersättning per vecka.

Kulturförvaltningens arbetsgrupp hade under 2008 och 2009 flera möten med KRO som syftade till att utveckla det normalavtal som nu används. Normalavtalet är det standardavtal som används varje gång en förhandling sker mellan en institution och utställande konstnär.

Kulturförvaltningen har sedan 2009 följt det statliga ramavtalet för medverkan- och utställningsersättning till konstnärer men har ännu inte skrivit på något eget avtal. Det innebär att utställande konstnärer inom kulturförvaltningens verksamheter har fått ersättning baserad på hur länge och för hur stor publik man visat sina verk. Kostnaderna 2010 uppgick till 235 tkr för Kulturhuset, 29 tkr för Stadsmuseet och 34 tkr för Liljevalchs, d.v.s. totalt 298 tkr.

Under 2010 och 2011 har förvaltningen fortsatt förhandlingarna med KRO i syfte att hitta en lösning på hur man kan skriva ett så kallat hängavtal där Liljevalchs

vårsalong undantas. KRO har generellt sagt nej till alla undantag från standardavtalet då de menar att det öppnar upp för nya tolkningar och krav på undantag från avtalet. Därför är KROs besked till staden att man inte är villig att gå med på stadens krav om ett undantag för Vårsalongen.

Förvaltningens beräkningar ger att Vårsalongen enligt avtalet skulle kosta staden omkring 300 tkr/år i ersättning till de konstnärer som ställer ut. Därtill skulle personella resurser behöva tillföras för att administrera avtalsskrivning och utbetalning av ersättning till de utställande konstnärerna, vilket enligt förvaltningens beräkningar ytterligare skulle kosta förvaltningen omkring 600 tkr. Avtalet skulle ge Vårsalongens konstnärer 2 000 kr/person. Idag får de konstnärer som säljer sina verk 70 procent av försäljningspriset vilket är högt i jämförelse med andra utställningsplatser. Liljevalchs betalar även produktionsersättning till de konstnärer som gör större platsspecifika konstverk.

Ingen annan kommun eller region har skrivit på hängavtalet. Däremot finns det enligt KRO inskrivet i de flesta regionala kulturplaner att avtalet ska tillämpas. Borås kommun fattade redan våren 2009 beslut i sin nämnd att man skulle tillämpa avtalet, dock utan att skriva på något avtal.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen har under en lång period fört en diskussion med KRO utan att komma till en lösning. KRO anser att Vårsalongen ska omfattas av avtalet medan Kulturförvaltningen menar att Vårsalongen är en jurybedömd utställning öppen för alla (amatörer som professionella) och det står var och en fritt att söka. Vårsalongen är dessutom en utställning i vilken man säljer de konstverk som ställs ut till skillnad från övriga utställningar på Liljevalchs.

Förvaltningen föreslår att kulturförvaltningens verksamheter (exklusive Vårsalongen) liksom tidigare fortsätter att följa statens avtal med Konstnärernas riksorganisationer gällande utställningsersättning trots att inget avtal skrivs.

Redan nu står Stockholms stadsmuseum och Kulturhuset upptagna på den lista som presenteras på KROs hemsida över konsthallar och museer som följer MU-avtalet.

SLUT

